

บทที่ 3

หลักกฎหมายต่างประเทศในเรื่องความรับผิดต่อการสูญหายจากการจอดรถใน สถานที่จอดรถเอกชนและวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายไทย

ในเรื่องความรับผิดต่อการสูญหายจากการจอดรถในสถานที่เอกชนนั้น ในกรณีของต่างประเทศก็ได้มีการกำหนดกฎหมายในเรื่องดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน โดยได้กำหนดหลักในการให้บริการ การควบคุม และความรับผิดไว้ในกรณีที่เอกชนให้บริการในการจอดรถ ไม่ว่าจะเป็นห้างสรรพสินค้า โรงแรม หรือผู้ที่ประกอบธุรกิจให้บริการสถานที่จอดรถโดยตรง ซึ่งในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาในประเทศที่ใช้ระบบกฎหมาย Common Law และ Civil Law ควบคู่กันไป เพื่อให้เห็นถึงหลักกฎหมายของทั้งสองระบบ และเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว

3.1 สหรัฐอเมริกา

โดยปกติในสหรัฐอเมริกาเมื่อเกิดกรณีที่ยานพาหนะของลูกค้าสูญหายหรือเสียหายในระหว่างที่จอดอยู่ในสถานที่จอดยานพาหนะของผู้ประกอบธุรกิจนั้น หลักกฎหมายที่ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องรับผิดชอบที่เป็นหลักทั่วไปตาม Common Law คือความรับผิดตามสัญญาฝากทรัพย์สิน (bailment) ซึ่งเป็นความรับผิดที่ใช้บังคับกับทุกรัฐในสหรัฐอเมริกา แต่ทั้งนี้ก็มีบางมลรัฐซึ่งได้ตรากฎหมายเป็นลายลักษณ์อักษรขึ้นเพื่อกำหนดสิทธิหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจและลูกค้าในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการสูญหายของยานพาหนะของลูกค้าในระหว่างที่จอดอยู่ในสถานที่จอดยานพาหนะของลูกค้าโดยเฉพาะ ดังเช่นในมลรัฐนิวยอร์ก มลรัฐแคลิฟอร์เนีย มลรัฐเคนทักกี¹

---

¹ รัฐชยา ดวงมณี. (2554). *ความรับผิดของผู้ประกอบธุรกิจต่อการสูญหายหรือเสียหายอันเกิดแก่ยานพาหนะของลูกค้า*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเอกชน, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หน้า

ความรับผิดชอบตามกฎหมายแห่งมลรัฐนิวยอร์ก

มลรัฐนิวยอร์ก (New York State) ได้ตรากฎหมายขึ้นเป็นกฎหมายลายลักษณ์อักษรเรียกว่า New York Code โดยเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับทุกเมืองในมลรัฐนิวยอร์ก สำหรับข้อกำหนดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรณีที่ยานพาหนะของลูกค้าสูญหายหรือเสียหายไปในระหว่างที่จอดอยู่ในสถานที่จอดยานพาหนะของผู้ประกอบธุรกิจนั้นปรากฏอยู่ในส่วนของหลักทั่วไปในเรื่องหนี้ (General Obligations)²

ตาม New York Code³ นั้นจะใช้บังคับกับผู้ประกอบธุรกิจซึ่งจัดทำที่จอดยานพาหนะไว้สำหรับยานพาหนะมากกว่า 4 คันขึ้นไป และเป็นผู้ประกอบธุรกิจที่ค้ากำไร คิดบำเหน็จค่าจอดหรือ

---

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 90.

³ New York Code 2010

GOB - General Obligations_: Article 5 - CREATION, DEFINITION AND ENFORCEMENT OF CONTRACTUAL OBLIGATIONS : Title 3 CERTAIN PROHIBITED CONTRACTS AND PROVISIONS OF CONTRACTS

§ 5-325. Garages and parking places.

1. No person who conducts or maintains for hire or other consideration a garage, parking lot or other similar place which has the capacity for the housing, storage, parking, repair or servicing of four or more motor vehicles, as defined by the vehicle and traffic law, may exempt himself from liability for damages for injury to person or property resulting from the negligence of such person, his agents or employees, in the operation of any such vehicle, or in its housing, storage, parking, repair or servicing, or in the conduct or maintenance of such garage, parking lot or other similar place, and, except as hereinafter provided, any agreement so exempting such person shall be void.

2. Damages for loss or injury to property may be limited by a provision in the storage agreement limiting the liability in case of loss or damage by theft, fire or explosion and setting forth a specific liability per vehicle, which shall in no event be less than twenty-five thousand dollars, beyond which the person owning or operating such garage or lot shall not be liable; provided, however, that such liability may on request of the person delivering such vehicle be increased, in which event increased rates may be charged based on such increased liability. อ้างถึงใน รัฐชญา ดวงมณี. (2554). *ความรับผิดชอบของผู้ประกอบธุรกิจต่อการสูญหายหรือเสียหายอันเกิด*

ได้รับค่าตอบแทนอื่นใดในการจัดทำสถานที่จอดยานพาหนะแก่ลูกค้า รวมถึงกรณีผู้ประกอบการที่ประกอบกิจการซ่อมยานพาหนะด้วย (repair) โดยผู้ประกอบการที่กระทำการในลักษณะต่างๆ ดังกล่าวนั้นจะไม่สามารถยกเว้นความรับผิดในกรณีที่ถูกค้าเกิดการบาดเจ็บ (injury to person) หรือกรณีที่เกิดความเสียหายขึ้นกับทรัพย์สินของลูกค้าซึ่งในกรณีนี้คือยานพาหนะของลูกค้า โดยที่ความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นก็เป็ผลเนื่องมาจากความประมาทเลินเล่อของผู้ประกอบการ ตัวแทน หรือลูกจ้างของผู้ประกอบการในการดูแลสถานที่จอดยานพาหนะ นอกจากนี้แล้วผู้ประกอบการก็ไม่สามารถที่จะทำการยกเว้นความรับผิดล่วงหน้าได้ ซึ่งการยกเว้นความรับผิดล่วงหน้าของผู้ประกอบการในสัญญาหรือข้อตกลงต่างๆ ก็จะตกเป็นโมฆะ ดังนั้นจากข้อกฎหมายนี้ผู้ประกอบการจึงต้องมีความระมัดระวังในการจัดทำสถานที่จอดยานพาหนะ โดยต้องไม่ประมาทเลินเล่อจนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายขึ้นกับทรัพย์สิน⁴

แต่อย่างไรก็ตาม New York Code ได้กำหนดให้ผู้ประกอบการสามารถที่จะจำกัดความรับผิดในความเสียหายที่ตนจะต้องรับผิดชอบสำหรับกรณีที่เกิดการบาดเจ็บของลูกค้าหรือเกิดความเสียหายหรือสูญหายขึ้นกับทรัพย์สินของลูกค้าได้ ซึ่งผู้ประกอบการสามารถที่จะจำกัดความรับผิดของตนได้ในกรณีที่ความสูญหายหรือเสียหายนั้นเกิดจากการลักทรัพย์ อัคคีภัย หรือระเบิด แต่ทั้งนี้ถึงแม้ว่าผู้ประกอบการจะทำการจำกัดความรับผิดแล้ว ผู้ประกอบการก็ยังคงต้องรับผิดชอบเป็นจำนวนเงินไม่น้อยกว่า 25,000 ดอลลาร์ ในกรณีที่เกิดการสูญหายหรือเสียหายต่อยานพาหนะหนึ่งคัน⁵

3.2 ประเทศอังกฤษ

กฎหมายทั่วไปในเรื่องสัญญาเช่าทรัพย์สินของอังกฤษมีรากฐานมาจากหลักกฎหมายคอมมอนลอว์ (Common Law) และหลักกฎหมายอิกวิตตี (Equity) อีกทั้งมีกฎหมายลายลักษณ์อักษร (Statute) ซึ่งได้ตกทอดและใช้บังคับมาจนถึงปัจจุบัน ดังนั้น จึงสามารถจัดแบ่งประเภทการเช่า ซึ่งอาจกำหนดระยะเวลาเช่าไว้แน่นอนเป็นระยะเวลาสั้นหรือยาวก็ได้ แต่ที่สำคัญคือ วันที่มีการเช่าเริ่มมี

แก่ยานพาหนะของลูกค้า. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเอกชน, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, หน้า 90.

⁴ รัชชยา ดวงมณี, อ้างแล้วเชิงอรรถที่ 1, หน้า 91.

⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 91.

ผลผูกพัน และระยะเวลาการเช่าที่กำหนดกันไว้ในสัญญาต้องมีความชัดเจนแน่นอน หรือสามารถปฏิบัติตามระยะเวลาการเช่าได้⁶

ความรับผิดชอบยานพาหนะสูญหายในสถานที่จอดรถเอกชน

กรณีเมื่อบุคคลจอดรถยนต์ในสถานที่รับจอดรถยนต์ เจ้าของสถานที่รับจอดรถยนต์จะมีความเสี่ยงและความรับผิดชอบเกิดขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของสัญญาการรับจอดรถยนต์ที่ได้ทำขึ้น แม้ว่าคนที่บุคคลนำรถยนต์ไปจอดในสถานที่รับจอดรถยนต์จะไม่ได้มีการทำหนังสือสัญญาระหว่างเจ้าของสถานที่รับจอดรถยนต์กับบุคคลที่นำรถยนต์ไปจอดก็ตาม แต่การนำรถยนต์ไปจอดเช่นนั้นเป็นการก่อให้เกิดสัญญาขึ้นโดยปริยาย

การจอดรถยนต์ในสถานที่รับจอดรถยนต์ไม่ว่าจะเป็นการจอดในช่องหรือจอดในโรงรถ เจ้าของสถานที่รับจอดรถยนต์ไม่มีความรับผิดชอบต่อความเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้นกับรถยนต์ที่บุคคลนำมาจอด ถ้าเจ้าของสถานที่รับจอดรถยนต์มิได้มีการครอบครอง การจัดการ และการควบคุมรถยนต์นั้น ซึ่งไม่ก่อให้เกิดสัญญาฝากทรัพย์สินขึ้น และถ้าเป็นการเช่าสถานที่เพื่อจอดรถยนต์เป็นวันเป็นสัปดาห์ หรือเป็นเดือน เจ้าของสถานที่รับจอดรถยนต์ก็ไม่มีความรับผิดชอบต่อความเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้นกับรถยนต์เช่นเดียวกัน

คำพิพากษาคดี *Dispeker v. New S. Hotel Co.*, 373 S.W.2d 904 (Tenn.1963) ตัดสินว่า เจ้าของสถานที่รับจอดรถยนต์จะกลายเป็นผู้ที่ต้องมีความรับผิดชอบต่อความเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้นกับรถยนต์ที่บุคคลนำมาจอดเมื่อสัญญาฝากทรัพย์สินเกิดขึ้น โดยเจ้าของรถยนต์ส่งมอบการควบคุมรถยนต์ของตนให้กับผู้ดูแลสถานที่รับจอดรถยนต์ กล่าวคือ เจ้าของรถยนต์ได้ส่งมอบกุญแจให้กับผู้ดูแลสถานที่รับจอดรถยนต์เพื่อการนำรถยนต์ไปจอด และผู้นำรถยนต์ไปจอดสามารถเคลื่อนย้ายรถยนต์ได้อย่างอิสระ โดยไม่ต้องขออนุญาตเจ้าของรถยนต์ก่อน ดังนี้ สัญญาฝากทรัพย์สินจึงเกิดขึ้น

เมื่อเป็นสัญญาฝากทรัพย์สินและมีความเสียหายใดๆ เกิดขึ้นในขณะที่จอดรถยนต์อยู่ในสถานที่รับจอดรถยนต์ จะเป็นการยากที่จะระบุว่าความเสียหายนั้นเกิดขึ้นจากเจ้าของสถานที่รับจอดรถยนต์หรือลูกจ้าง แต่ถ้าไม่เป็นสัญญาฝากทรัพย์สินเจ้าของสถานที่รับจอดรถยนต์ก็ไม่ต้องรับผิดชอบใดๆ แม้มีความเสียหายเกิดขึ้นกับรถยนต์ที่บุคคลภายนอกนำมาจอด

นอกจากนี้ บทความทางกฎหมายอังกฤษ เมื่อมีการจอดรถยนต์ในสถานที่รับจอดรถยนต์ เจ้าของรถยนต์จะมีการคาดหวังอย่างมากที่จะได้รับความปลอดภัยและการป้องกันรถยนต์จากภัยอันตรายต่างๆ และเจ้าของรถยนต์จะคิดว่าเจ้าของสถานที่รับจอดรถยนต์ให้การรับรองว่ารถยนต์ของเขาจะถูกจอดไว้ในที่ปลอดภัย ดังนั้น ถ้ารถยนต์เกิดความเสียหายหรือถูกขโมยในขณะที่จอดอยู่

⁶ สุจิตรา ใจเอื้อ. (2558). “ความรับผิดชอบต่อการสูญหายหรือเสียหายจากการจอดรถในสถานที่จอดรถของเอกชน”. *วารสารธรรมศาสตร์*, 34(2). หน้า 127.

เจ้าของสถานที่รับจอดรถยนต์อาจจะต้องรับผิดชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เจ้าของรถยนต์อาจสามารถเรียกร้องค่าเสียหายจากเจ้าของสถานที่รับจอดรถยนต์ เมื่อมีการจ่ายค่าธรรมเนียมการจอดรถยนต์ และรถยนต์เกิดความเสียหาย หรือถูกขโมยในขณะที่จอดอยู่ในสถานที่รับจอดรถยนต์ ซึ่งค่าเสียหายที่สามารถเรียกร้องได้จะอยู่บนพื้นฐานของกรณีเจ้าของสถานที่รับจอดรถยนต์ได้ฝ่าฝืนสัญญา หรือมีความผิดพลาดในการปกป้องดูแลรักษารถยนต์ที่ได้รับมอบการครอบครองมาจากเจ้าของรถยนต์

3.3 สาธารณรัฐอินเดีย

สาธารณรัฐอินเดียเป็นประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายแบบ Common Law ซึ่งในกรณีที่เกิดการสูญหายหรือเสียหายขึ้นกับยานพาหนะของลูกค้ายานพาหนะที่จอดอยู่ในสถานที่ซึ่งผู้ประกอบการจัดทำให้ สิ่งแรกที่ต้องพิจารณาสำหรับความรับผิดชอบของผู้ประกอบการต่อความสูญหายหรือเสียหายของลูกค้ายานพาหนะคือนิติสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการกับลูกค้ายานพาหนะเป็นเช่นใด เป็นสัญญาฝากทรัพย์หรือไม่ ซึ่งพฤติการณ์อย่างไรจะก่อให้เกิดสัญญาฝากทรัพย์นั้นก็ขึ้นอยู่กับหลักของ Common Law โดยศาลมักจะเห็นว่าในกรณีที่ผู้ประกอบการไม่ได้ประกอบกิจการสถานที่จอดยานพาหนะโดยตรง ผู้ประกอบการก็จะมีหน้าที่ในการดูแลรักษายานพาหนะของลูกค้ายานพาหนะและไม่เป็นสัญญาฝากทรัพย์ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาเป็นอย่างมาก ต่อมาจึงได้มีการตั้งคณะกรรมการเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคโดยเฉพาะ ดังนั้น เมื่อเกิดกรณีที่ยานพาหนะของลูกค้ายานพาหนะสูญหายหรือเสียหายขึ้นในระหว่างที่จอดอยู่ในสถานที่จอดยานพาหนะที่ผู้ประกอบการจัดทำให้ คณะกรรมการนี้ก็จะเป็นผู้ที่พิจารณาเรื่องดังกล่าวโดยตรง⁷

3.3.1 ความรับผิดชอบของผู้ประกอบการตามสัญญาฝากทรัพย์

ในส่วนของสัญญาฝากทรัพย์ของประเทศอินเดียถูกบัญญัติไว้ใน Indian Contract Act 1872 ในมาตรา 148 ถึง มาตรา 170 โดยมีสาระสำคัญดังนี้

“มาตรา 148⁸ สัญญาฝากทรัพย์ คือ การส่งมอบทรัพย์จากบุคคลหนึ่งเรียกว่าผู้รับฝาก เพื่อจุดประสงค์ใดจุดประสงค์หนึ่งเป็นการเฉพาะ และจะต้องมีการส่งมอบทรัพย์ที่ฝากนั้นกลับคืนให้กับผู้ส่งมอบคือผู้ฝาก”

⁷ รัฐชยา ดวงมณี, อ่างแก้วเชิงอรุณที่ 1. หน้า 94.

⁸ Section 148 'Bailment', 'bailor' and 'bailee' defined.

A 'bailment' is the delivery of goods by one person to another for some purpose, upon a contract that they shall, when the purpose is accomplished, be returned or otherwise disposed of according to the directions of the person delivering them. The person delivering the goods is called the 'bailor'. The person to whom they are delivered is called the 'bailee'." อ้างถึงใน รัฐชยา ดวงมณี. (2554). *ความรับผิดชอบของผู้ประกอบการต่อการสูญ*

“มาตรา 151⁹ ในการฝากทรัพย์สินทุกประเภท ผู้รับฝากจะต้องผูกพันในการดูแลรักษาทรัพย์สินที่รับฝากโดยใช้ความระมัดระวังให้เหมาะสมกับทรัพย์สินที่ฝาก โดยการคำนึงประกอบกับสถานการณ์แวดล้อมต่างๆ รวมถึงลักษณะทรัพย์สินที่รับฝากด้วย”

“มาตรา 152¹⁰ ผู้รับฝากไม่ต้องรับผิดชอบหากว่าได้ใช้ความระมัดระวังแล้วตามมาตรา 151”

“มาตรา 161¹¹ หากว่าเป็นความผิดของผู้รับฝากที่ทำให้ทรัพย์สินที่รับฝากไม่ได้ส่งมอบคืนให้กับผู้ฝาก หรือไม่ได้ส่งมอบทรัพย์สินคืนในเวลาที่เหมาะสม ผู้รับฝากจะต้องรับผิดชอบผู้ฝากในความสูญหายหรือเสียหายที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สินนับแต่เวลานั้น”

ดังนั้นตาม Indian Contract Act 1872 สัญญาฝากทรัพย์สินจะเกิดขึ้นได้โดยต้องมีการแสดงเจตนาไม่ว่าชัดแจ้งหรือโดยปริยายว่าต้องการทำสัญญาฝากทรัพย์สิน และการเกิดของสัญญาฝากทรัพย์สินนี้จะต้องมีการส่งมอบการครอบครองทรัพย์สินให้กับผู้รับฝาก มิฉะนั้นจะไม่สามารถเกิดสัญญาฝากทรัพย์สินได้

สำหรับกรณีที่ถูกค่าเข้าไปใช้บริการกิจการของผู้ประกอบธุรกิจและนำยานพาหนะเข้าไปจอดในสถานที่จอดยานพาหนะที่ผู้ประกอบการจัดไว้ การที่ผู้ประกอบการมีหน้าที่ในการดูแลรักษายานพาหนะของลูกค้านี้จึงจะต้องเกิดจากสัญญาฝากทรัพย์สิน ซึ่งสัญญาฝากทรัพย์สินจะเกิดขึ้นต่อเมื่อมีการส่งมอบการครอบครองยานพาหนะให้กับผู้ประกอบการ ในกรณีนี้ก็คือการส่งมอบกุญแจยานพาหนะนั้นเอง ดังนั้น ไม่ว่าผู้ประกอบการจะมีการคิดค่าบริการในการใช้สถานที่จอดยานพาหนะหรือไม่ก็ตาม หากไม่มีการส่งมอบการครอบครองยานพาหนะให้กับผู้ประกอบการก็ไม่เกิดเป็นสัญญาฝากทรัพย์สินขึ้นนั่นเอง ดังตัวอย่างคดี Mahesh Enterprises Vs. Arun Kumar Gumber & Ors. 11 (2001) CPJ (NC) 1 ซึ่งเป็นกรณีโจทก์ไปจอดรถที่สนามบินอินทิรา คานที และ

หายหรือเสียหายอันเกิดแก่ยานพาหนะของลูกค้านั้น. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเอกชน, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หน้า 94.

⁹Section 151 Care to be taken by bailee.

In all cases of bailment the bailee is bound to take as much care of the goods bailed to him as a man of ordinary prudence would, under similar circumstances, take of his own goods of the same bulk, quantity and value as the goods bailed.

¹⁰Section 152 Bailee when not liable for loss, etc., of thing bailed

The bailee, in the absence of any special contract, is not responsible for the loss, destruction or deterioration of the thing bailed, if he has taken the amount of care of it described in section 151.

¹¹Section 161 Bailee's responsibility when goods are not duly returned

If by the fault of the bailee, the goods are not returned, delivered or tendered at the proper time, he is responsible to the bailor for any loss, destruction or deterioration of the goods from that time.

รถยนต์ของโจทก์สูญหายในระหว่างที่จอดอยู่ในที่จอดรถของสนามบิน โดยโจทก์ได้จ่ายเงินค่าจอดรถให้กับจำเลยแล้ว โจทก์จึงฟ้องขอให้จำเลยรับผิดชอบในความสูญหายที่เกิดขึ้นกับรถยนต์ของโจทก์ ศาลตัดสินว่าแม้ว่าจำเลยจะได้จ่ายค่าบริการในการใช้ที่จอดรถของสนามบินก็ตาม แต่ก็ไม่มี การส่งมอบการครอบครองอันจะก่อให้เกิดสัญญาฝากทรัพย์สินแต่อย่างใด จึงไม่เกิดสัญญาฝากทรัพย์สินขึ้น แต่การที่รถยนต์ของโจทก์สูญหายเกิดจากความประมาทเลินเล่อของจำเลยที่ไม่จัดการที่จอดรถให้เหมาะสม จำเลยจึงต้องรับผิดชอบต่อโจทก์¹²

3.3.2 ความรับผิดชอบของผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

ในประเทศอินเดียนั้นมีปัญหาเรื่องยานพาหนะของลูกค้านำสูญหายหรือเสียหายในระหว่างที่ลูกค้าเข้าไปใช้บริการในสถานประกอบการเป็นจำนวนมาก ซึ่งแต่เดิมนั้นหากยานพาหนะของลูกค้านำสูญหายไปในขณะที่จอดไว้ในสถานที่จอดยานพาหนะซึ่งผู้ประกอบการจัดให้ไว้แล้ว ผู้ประกอบธุรกิจไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายต่อลูกค้า เนื่องจากผู้ประกอบการไม่ได้เป็นผู้รับฝากยานพาหนะของลูกค้าจึงไม่มีหน้าที่ในการดูแลรักษายานพาหนะของลูกค้าแต่อย่างใด¹³

ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค 1986¹⁴ ขึ้น ซึ่งพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายสหพันธรัฐจึงใช้บังคับกับทุกรัฐในประเทศอินเดีย โดยในพระราชบัญญัตินี้ได้บัญญัติให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาข้อพิพาทในคดีคุ้มครองผู้บริโภค (NATIONAL CONSUMER DISPUTES REDRESSAL COMMISSION) เพื่อพิจารณาคดีที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาข้อพิพาทในคดีคุ้มครองผู้บริโภค (NATIONAL CONSUMER DISPUTES REDRESSAL COMMISSION) จัดตั้งขึ้นในปี 1988 ซึ่งทำหน้าที่เหมือนศาลในการพิจารณาคดีที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค ส่วนผู้ที่ทำหน้าที่ในการพิจารณาคดีคือผู้พิพากษาในศาลสูงประเทศอินเดีย (the Supreme Court of India) โดยมีเขตอำนาจครอบคลุมการคุ้มครองผู้บริโภคทั้งในเรื่องสินค้าและบริการ

ในเรื่องของการจัดทำสถานที่จอดยานพาหนะให้กับลูกค้านั้นก็อยู่ในส่วนของบริการจึงอยู่ในเขตอำนาจของคณะกรรมการนี้ โดยหลังจากนั้นคณะกรรมการได้วางหลักว่าหากผู้ประกอบการจัดให้มีสถานที่จอดยานพาหนะจะต้องจัดทำระบบรักษาความปลอดภัยให้กับยานพาหนะของลูกค้า แม้ว่าผู้ประกอบการจะไม่ได้คิดค่าบริการในส่วนนี้ก็ตามแต่การ

¹² รัชชยา ดวงมณี, อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 1. หน้า 95.

¹³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 96.

¹⁴ The Consumer Protection Act 1986. อ้างถึงใน รัชชยา ดวงมณี. (2554). *ความรับผิดชอบของผู้ประกอบธุรกิจต่อการสูญหายหรือเสียหายอันเกิดแก่ยานพาหนะของลูกค้า*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเอกชน, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หน้า 96.

ที่ลูกค้าได้เข้าไปใช้บริการและต้องจ่ายค่าบริการในส่วนอื่นๆ ที่เป็นธุรกิจหลักของผู้ประกอบธุรกิจ ก็ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของค่าบริการในส่วนที่สถานประกอบการที่จอดยานพาหนะแล้ว ดังนั้นการที่ลูกค้าจอดยานพาหนะในสถานที่จอดของผู้ประกอบธุรกิจนั้นไม่ใช่เป็นการให้เปล่าโดยไม่มีบำเหน็จของผู้ประกอบธุรกิจ จึงทำให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องมีหน้าที่ในการดูแลรักษายานพาหนะของลูกค้าในระหว่างที่ลูกค้าเข้าไปใช้บริการกิจการของผู้ประกอบธุรกิจ เมื่อผู้ประกอบธุรกิจไม่ได้ดูแลรักษายานพาหนะของลูกค้าให้ดี หรือกระทำการโดยประมาทเลินเล่อจนทำให้ยานพาหนะของลูกค้าสูญหายหรือเสียหายไป ผู้ประกอบธุรกิจก็ต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นกับลูกค้า

ตัวอย่างคดี The United India Insurance Co. Ltd. & Mulchand Agarwal v. Bombay Brazzerie (2003) CPJ 4 (NC) จำเลยประกอบกิจการ โรงแรมซึ่งได้จัดให้มีสถานที่จอดยานพาหนะให้กับลูกค้าที่ไปใช้บริการ โจทก์ไปพบเพื่อนที่โรงแรมของจำเลยเพื่อรับประทานอาหารในร้านอาหารของโรงแรม โดยโจทก์นำรถยนต์เข้าไปจอดในสถานที่จอดซึ่งจำเลยจัดไว้ โดยโจทก์ได้รับบัตรจอดรถจากพนักงาน ซึ่งในบัตรดังกล่าวมีข้อความยกเว้นความรับผิดชอบของจำเลยในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ ต่อมาเมื่อโจทก์กลับมาเอารถปรากฏว่ารถของโจทก์หายไป โจทก์จึงเรียกร้องให้จำเลยชดเชยค่าเสียหายในความสูญหายดังกล่าว แต่จำเลยต่อสู้ว่าการที่จำเลยจัดทำสถานที่จอดรถให้กับลูกค้านั้นจำเลยไม่ได้คิดค่าบริการ โดยโรงแรมอ้างว่าค่าอาหารที่โจทก์จ่ายไปไม่รวมถึงค่าบริการจอดรถซึ่งเป็นการให้บริการฟรี เนื่องจากว่าผู้คนที่เข้ามาในโรงแรมจำนวนมากไม่ได้มากินอาหารเท่านั้น บางคนเพียงมาพบปะกันเฉยๆ และบางคนก็ไม่ได้เอารถมาด้วย ดังนั้นค่าอาหารจึงไม่รวมถึงค่าบริการที่จอดรถด้วย คณะกรรมการเห็นว่ากรณีที่โจทก์เข้ามารับประทานอาหารในโรงแรมของจำเลย และการจ่ายค่าอาหารก็รวมถึงค่าบริการอื่นๆ ของทางโรงแรมด้วยซึ่งรวมไปถึงบริการสถานที่จอดรถ ดังนั้นการให้บริการสถานที่จอดรถของจำเลยจึงไม่ใช่การให้บริการที่ไม่มีค่าตอบแทน คณะกรรมการจึงมีอำนาจในการพิจารณาข้อพิพาทนี้ได้ ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่ากรณีที่โจทก์เข้ามารับประทานอาหารในโรงแรมโดยจอดรถในสถานที่ซึ่งจำเลยจัดให้นั้นแม้ไม่ก่อให้เกิดสัญญาฝากทรัพย์ แต่จำเลยก็ยังมีหน้าที่ที่จะต้องดูแลสถานที่จอดรถให้เหมาะสม จำเลยจึงมีหน้าที่ในการที่จะต้องส่งมอบรถคืนให้แก่โจทก์ เมื่อรถยนต์ของโจทก์หายไปเนื่องจากจำเลยไม่ใช้ความระมัดระวังในการดูแลสถานที่จอดรถ จำเลยจึงต้องรับผิดชอบต่อโจทก์¹⁵

ดังนั้น ในประเทศอินเดียเมื่อเกิดกรณีที่ยานพาหนะของลูกค้าสูญหายหรือเสียหายไป ในระหว่างที่จอดอยู่ในสถานที่จอดยานพาหนะของผู้ประกอบธุรกิจก็จะถือว่าลูกค้าเป็นผู้บริโภคด้านบริการ จึงอยู่ภายใต้การควบคุมของของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค โดยมีคณะกรรมการพิจารณาข้อพิพาทในคดีคุ้มครองผู้บริโภค (NATIONAL CONSUMER DISPUTES REDRESSAL

¹⁵ รัชชชา ควมณี. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 1. หน้า 98.

COMMISSION) เป็นผู้ชี้ขาดข้อพิพาทที่เกิดขึ้น โดยคณะกรรมการได้วางหลักว่าลูกค้านำสามารถที่จะเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นได้หากว่าผู้ประกอบธุรกิจไม่ได้จัดการและดูแลสถานที่จอดยานพาหนะให้เหมาะสมแล้วส่งผลให้เกิดการสูญหายหรือเสียหายขึ้นกับยานพาหนะของลูกค้าในระหว่างที่จอดอยู่ในสถานที่จอดยานพาหนะของตน แม้ว่าผู้ประกอบธุรกิจจะไม่คิดค่าบริการในส่วน of สถานที่จอดยานพาหนะก็ตาม ผู้ประกอบธุรกิจก็จะต้องมีหน้าที่ในการดูแลรักษายานพาหนะของลูกค้าอยู่ดี โดยไม่จำเป็นว่าจะเกิดสัญญาฝากทรัพย์สินหรือไม่ก็ตาม เนื่องจากถือว่าผู้ประกอบธุรกิจได้รับประโยชน์ตอบแทนจากลูกค้าแล้ว แต่เป็นในรูปแบบของค่าบริการที่รวมไว้ในกิจการหลักของตนนั่นเอง¹⁶

3.4 สาธารณรัฐประชาชนจีน

ความรับผิดชอบยานพาหนะสูญหายในสถานที่จอดรถเอกชน

สาธารณรัฐประชาชนจีน มีหลักกฎหมายในกรณีการจอดรถยนต์ในสถานที่จอดรถเอกชนแล้วรถยนต์เกิดสูญหายขึ้น ตัวอย่างจากคำพิพากษาของจีน นายฉี จุง ฉีเยน เจ้าของรถได้เสียค่าจอดรถให้สถานที่ซึ่งรับจอดรถยนต์ค้างคืนเป็นประจำ ต่อมาวันหนึ่งเขาได้นำรถยนต์คันเดิมไปขายแล้วซื้อรถยนต์ใหม่มาหนึ่งคัน โดยได้นำรถยนต์คันใหม่นั้นไปจอดในสถานที่ซึ่งรับจอดรถยนต์ที่เดิมซึ่งเขาได้จ่ายค่าจอดรถเพื่อจอดค้างคืนเป็นประจำ เมื่อจอดรถยนต์คันใหม่นั้นหนึ่งคืน เช้าวันรุ่งขึ้นวันที่ 9 เมษายน 2004 เขาได้มาที่สถานที่จอดรถยนต์ แต่กลับพบว่ารถยนต์คันใหม่ของเขาที่จอดไว้ได้สูญหายไป เขาจึงได้เรียกร้องให้เจ้าของสถานที่จอดรถรับผิดชอบค่าใช้จ่ายรถยนต์ที่เพิ่งซื้อใหม่ แต่เจ้าของสถานที่จอดรถกลับปฏิเสธที่จะชดเชยคืนให้ โดยอ้างว่าตนมิได้รับดูแลรถยนต์ให้ในขณะที่จอดอยู่ในสถานที่จอดรถของตน การที่มีคนประจำอยู่ที่สถานที่จอดรถยนต์ก็เพื่อมาดูแลว่ารถยนต์แต่ละคันได้จอดถูกที่เหมาะสมหรือไม่ จะได้ไม่ขัดขวางการจอดของรถยนต์คันอื่น และให้นายฉี จุง ฉีเยน ไปเรียกร้องเอาที่บริษัทประกันภัยรถยนต์ที่นายฉี จุง ฉีเยน ได้ทำประกันภัยความสูญหายของรถยนต์ไว้ นายฉี จุง ฉีเยน จึงได้ไปดำเนินคดีฟ้องร้องต่อศาลให้เจ้าของสถานที่จอดรถรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้ตน ศาลได้มีคำพิพากษาที่ 124/2004 ในวันที่ 2 กันยายน 2004 โดยศาลมีคำพิพากษาว่า การที่นายฉี จุง ฉีเยน ได้จ่ายค่าที่จอดรถยนต์ให้กับเจ้าของสถานที่จอดรถ ดังนั้นเจ้าของสถานที่จอดรถจะไม่สามารถอ้างได้ว่าตนมิได้รับดูแลรถยนต์ให้กับผู้ที่มาจอด เจ้าของสถานที่จอดรถกระทำการเป็นผู้มีอาชีพรับฝากรถยนต์เป็นกิจวัตร โดยรับเงินค่าที่จอดรถจากนายฉี

¹⁶ รัฐชยา ดวงมณี, อ้างแล้วเชิงอรรถที่ 1. หน้า 99.

จุง ฉีเยิน เมื่อรถยนต์ของนายฉี จุง ฉีเยิน สูญหายไปในช่วงที่จอดอยู่ในสถานที่จอดรถ เจ้าของสถานที่จอดรถจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้กับนายฉี จุง ฉีเยิน และในกรณีนี้นายฉี จุง ฉีเยิน ได้ทำประกันความสูญหายของรถยนต์ไว้กับบริษัทประกันภัยรถยนต์ ศาลจึงพิพากษาให้บริษัทประกันภัยรถยนต์จ่ายค่าสินไหมทดแทนให้นายฉี จุง ฉีเยิน เป็นจำนวน 80% ของราคารถยนต์ และให้เจ้าของสถานที่จอดรถจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้นายฉี จุง ฉีเยิน เป็นจำนวน 20% ของราคารถยนต์¹⁷

จากคำพิพากษานี้ จึงเห็นได้ว่าถ้าเป็นกรณีการนำรถยนต์ไปจอดในสถานที่ซึ่งไม่เก็บค่าที่จอดรถยนต์ กรณีนี้เจ้าของรถยนต์ก็ไม่สามารถเรียกให้เจ้าของสถานที่จอดรถยนต์รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายได้ในกรณีรถยนต์สูญหายหรือเสียหาย ซึ่งมีนักกฎหมายจีนชื่อนาย ฟุ หลี หลิน มีความเห็นว่า ในกรณีที่เจ้าของรถยนต์ไปสถานที่ต่างๆ เพื่อไปใช้บริการสถานที่นั้นๆ เช่น ไปร้านค้า หรือ สวนสนุก เป็นต้น แม้เจ้าของสถานที่นั้นๆ จะให้บริการที่จอดรถโดยไม่เก็บค่าบริการจอดรถก็ตาม เมื่อรถยนต์ของลูกค้านำมาจอดเพื่อใช้บริการกับร้านค้าได้เกิดสูญหายหรือเสียหายขึ้นในช่วงที่ลูกค้าเข้าไปใช้บริการในร้านค้า ซึ่งนายฟุ หลี หลิน มีความเห็นส่วนตัวว่าร้านค้าควรรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้ลูกค้าด้วย เนื่องจากร้านค้าได้ผลประโยชน์จากการที่ลูกค้าเข้ามาอุดหนุน ซึ่งร้านค้าได้กำไรจากลูกค้าอยู่แล้ว การที่ร้านค้าให้พื้นที่บริการจอดรถฟรีก็เป็นการดึงดูดชักชวนลูกค้าให้เข้ามาใช้บริการ ร้านค้าจึงได้ผลประโยชน์มาจากการให้จอดรถฟรีเช่นกัน ก็ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของค่าบริการสถานที่จอดรถยนต์ด้วย¹⁸

นอกจากนี้ ยังมีบทความทางกฎหมายของจีนที่เขียนโดยนักกฎหมายชื่อนาย ชี เทียน เป่า ในประเด็นปัญหาทางกฎหมายถาวรหายในห้างสรรพสินค้าจะเรียกร้องให้ใครรับผิดชอบได้บ้าง กรณีเจ้าของรถยนต์ได้ขับรถยนต์มาซื้อของที่ห้างสรรพสินค้า โดยได้จอดรถไว้ที่ชั้นใต้ดินของห้างสรรพสินค้านั้น และได้เสียค่าบริการจอดรถยนต์ให้ห้างสรรพสินค้า เมื่อซื้อของเสร็จและกลับมาที่รถ จึงพบว่ารถยนต์ของตนที่จอดไว้ได้รับความเสียหาย ทรัพย์สินต่างๆ ในรถยนต์ของตนได้สูญหายไปด้วย อาทิ คอมพิวเตอร์ กระเป๋าใส่ของมีค่าต่างๆ ดังนั้น เจ้าของรถยนต์จะเรียกร้องให้ใครรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้ตนได้บ้าง กรณีนี้นักกฎหมายนาย ชี เทียน เป่า มีความเห็นว่าเจ้าของรถยนต์ได้เสียค่าจอดรถให้ห้างสรรพสินค้า สัญญาฝากรถยนต์ระหว่างเจ้าของรถกับห้างสรรพสินค้าจึงเกิดขึ้น ห้างสรรพสินค้าจึงต้องดูแลรถยนต์ของลูกค้าให้ดี เมื่อเกิดความเสียหายขึ้นกับรถยนต์ในขณะที่จอดอยู่ในห้างสรรพสินค้า และลูกค้าได้เข้าไปใช้บริการในห้างสรรพสินค้า ห้างสรรพสินค้าจึงต้องชดใช้ค่าเสียหายให้ลูกค้าในกรณีที่รถยนต์ของลูกค้าเกิดความเสียหายตาม

¹⁷ สุจิตรา ใจเอื้อ. อ้างแล้วเชิงอรรถที่ 6. หน้า 123.

¹⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 124.

กฎหมายเงินในเรื่องฝากทรัพย์ อีกทั้งยังต้องชดใช้ค่าขาดประโยชน์จากการที่ลูกค้ำจะไม่ได้ใช้รถยนต์ เพราะต้องนำรถยนต์ไปซ่อมด้วย แต่ห้างสรรพสินค้าไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหายจากการที่ทรัพย์สิ้นในรถยนต์สูญหายไป เนื่องจากขณะที่ลูกค้ำนำรถยนต์เข้ามาจอดในห้างสรรพสินค้า ลูกค้ำก็ไม่ได้แจ้งให้ทางห้างสรรพสินค้าทราบว่ามีทรัพย์สิ้นใดในรถยนต์อยู่บ้าง ดังนั้น ห้างสรรพสินค้าจึงไม่สามารถดูแลทรัพย์สิ้นที่อยู่ในรถยนต์ให้ลูกค้ำได้ ลูกค้ำจึงไม่สามารถเรียกร้องให้ทางห้างสรรพสินค้ารับผิดชอบชดใช้ในมูลค่าของทรัพย์สิ้นภายในรถยนต์ที่สูญหายไป¹⁹

3.5 วิเคราะห์เปรียบเทียบความรับผิดชอบต่อการสูญหายจากการจอดรถในสถานที่จอดรถเอกชนตามกฎหมายต่างประเทศและกฎหมายไทย

หลักกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อการสูญหายจากการจอดรถในสถานที่จอดรถเอกชนตามกฎหมายต่างประเทศและกฎหมายไทยนี้ ยังมีหลักกฎหมายบางประการที่แตกต่างกันอยู่ โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์เปรียบเทียบออกมาได้ดังนี้

3.5.1 ความรับผิดชอบต่อการสูญหายจากการจอดรถในสถานที่จอดรถเอกชนกรณีตามสัญญาฝากทรัพย์และสัญญาเช่าทรัพย์

สัญญาฝากทรัพย์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 657 บัญญัติว่า “อันว่าฝากทรัพย์นั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่าผู้ฝาก ส่งมอบทรัพย์สินให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่าผู้รับฝาก และผู้รับฝากตกลงว่าจะเก็บรักษาทรัพย์สินนั้น ไว้ในอารักขาแห่งตน แล้วจะคืนให้” ซึ่งหลักการสำคัญของสัญญาฝากทรัพย์ก็คือต้องมีการส่งมอบทรัพย์ที่ฝากให้แก่ผู้รับฝากด้วย จึงจะถือว่าเป็นการฝากทรัพย์ตามกฎหมาย

การจอดรถยนต์ในสถานที่จอดรถเอกชน ทางเจ้าของสถานที่จอดรถเอกชนจะรับผิดชอบกรณีที่รถที่จอดอยู่นั้นสูญหายหรือเสียหายตามหลักของสัญญาฝากทรัพย์ก็ต่อเมื่อมีการส่งมอบรถให้แก่เจ้าของสถานที่จอดรถเอกชนเป็นผู้ดูแลรถนั่นเอง เช่น การมอบกุญแจแล้วให้พนักงานขับรถไปจอดให้ เช่นนี้ถือเป็นการฝากทรัพย์แล้ว หากรถเกิดสูญหายหรือเสียหายทางเจ้าของสถานที่จอดรถเอกชนจะต้องรับผิดชอบต่อเจ้าของรถยนต์ตามหลักกฎหมายเรื่องสัญญาฝากทรัพย์

สัญญาเช่าทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 537 คือ “อันว่าเช่าทรัพย์สินนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่าผู้ให้เช่าตกลงให้บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่าผู้เช่าได้ใช้หรือ

¹⁹ สุจิตรา ใจเอื้อ. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 6. หน้า 124.

ได้รับประโยชน์ในทรัพย์สินอย่างใดอย่างหนึ่งชั่วระยะเวลาอันมีจำกัด และผู้เช่าตกลงจะให้ค่าเช่าเพื่อการนั้น”

การจะเป็นสัญญาเช่าทรัพย์สินได้นั้น หลักสำคัญคือจะต้องให้ค่าเช่าแก่ผู้ให้เช่า และผู้เช่าจะได้รับประโยชน์ในทรัพย์สินที่เช่า ซึ่งเมื่อปรับเข้ากับกรณียานพาหนะสูญหายจากการจอดรถในสถานที่จอดรถเอกชนนี้ หากเป็นการให้เช่าสถานที่จอดรถ ผู้ให้เช่าสถานที่จอดรถจะไม่ต้องรับผิดชอบการถยนต์ของผู้เช่าสถานที่จอดรถได้สูญหายขึ้นตามหลักของสัญญาเช่าทรัพย์สินนี้เลย

หลักการตามกฎหมายเรื่องสัญญาฝากทรัพย์สินและสัญญาเช่าทรัพย์สินของประเทศไทยกรณีที่น่ารถมาจอดในสถานที่จอดรถเอกชนนี้ จะเหมือนกับของประเทศอังกฤษ เนื่องจากประเทศอังกฤษจะต้องมีการดูเจตนาของกลุ่มสัญญาก่อนว่าจงใจที่จะให้เกิดมีสัญญาใดขึ้นและจึงปรับเข้าหลักกฎหมายในเรื่องนั้นๆ แต่อย่างไรก็ตามสหรัฐอเมริกา กับ สาธารณรัฐอินเดียยังมีหลักกฎหมายในเรื่องนี้ที่แตกต่างจากประเทศไทยอย่างมาก โดยสหรัฐอเมริกากำหนดให้สถานที่เอกชนที่จัดทำที่จอดยานพาหนะไว้สำหรับยานพาหนะมากกว่า 4 คันขึ้นไป และเป็นผู้ประกอบธุรกิจที่ค้ากำไร คิดบำเหน็จค่าจอดหรือได้รับค่าตอบแทนอื่นใดในการจัดทำสถานที่จอดยานพาหนะแก่ลูกค้า รวมถึงกรณีผู้ประกอบธุรกิจที่ประกอบกิจการซ่อมยานพาหนะด้วย (Repair) โดยผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการในลักษณะต่างๆ ดังกล่าวนั้นจะไม่สามารถยกเว้นความรับผิดในกรณีที่ลูกค้าเกิดการบาดเจ็บ (Injury to Person) หรือกรณีที่เกิดความเสียหายขึ้นกับทรัพย์สินของลูกค้าได้ และสาธารณรัฐอินเดียจะมีกฎหมายกำหนดไว้โดยตรงเลยว่า กรณีที่ยานพาหนะของลูกค้าสูญหายหรือเสียหายไปในระหว่างที่จอดอยู่ในสถานที่จอดยานพาหนะของผู้ประกอบธุรกิจก็จะถือว่าลูกค้าเป็นผู้บริโภคด้านบริการ จึงอยู่ภายใต้การควบคุมของของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค มีหลักว่าลูกค้าสามารถที่จะเรียกให้ผู้ประกอบธุรกิจรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นได้หากว่าผู้ประกอบธุรกิจไม่ได้จัดการและดูแลสถานที่จอดยานพาหนะให้เหมาะสมแล้วส่งผลให้เกิดการสูญหายหรือเสียหายขึ้นกับยานพาหนะของลูกค้าในระหว่างที่จอดอยู่ในสถานที่จอดยานพาหนะของตน แม้ว่าผู้ประกอบธุรกิจจะไม่คิดค่าบริการในส่วนสถานที่จอดยานพาหนะก็ตาม ผู้ประกอบธุรกิจก็จะต้องมีหน้าที่ในการดูแลรักษายานพาหนะของลูกค้าอยู่ดี โดยไม่จำเป็นว่าจะเกิดสัญญาฝากทรัพย์สินขึ้นหรือไม่ก็ตาม เนื่องจากถือว่าผู้ประกอบธุรกิจได้รับประโยชน์ตอบแทนจากลูกค้าแล้ว แต่เป็นในรูปแบบของค่าบริการที่รวมไว้ในกิจการหลักของตนเอง

3.5.2 ความรับผิดต่อการสูญหายจากการจอดรถในสถานที่จอดรถเอกชนกรณีละเมิด

ละเมิด คือ การกระทำใด ๆ ของบุคคลหรือการกระทำที่อยู่ในความรับผิดชอบของบุคคล อันก่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลอื่น อาจเป็นการกระทำของตนเอง การกระทำของบุคคลอื่น หรือความเสียหายที่เกิดจากทรัพย์สินที่อยู่ในความครอบครองดูแล ผู้ได้รับความเสียหายนั้นชอบที่จะ

ได้รับการเยียวยา โดยการเรียกร้อง ค่าสินไหมทดแทน หรือเรียกร้องให้ผู้ละเมิดปฏิบัติหรือละเว้นปฏิบัติ ในลักษณะอื่น ๆ แล้วแต่กรณี

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ วางหลักเกี่ยวกับละเมิดไว้ในมาตรา 420 บัญญัติว่า “ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่น โดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น”

ความรับผิดชอบที่จ่อในสถานที่จ่อรถเอกชนสูญหายนั้น กฎหมายไทยตามหลัก ละเมิดจะต้องเป็นกรณีที่เจ้าของสถานที่จ่อรถเอกชนมีความประมาทเลินเล่อจนทำให้รถยนต์ที่ จอดอยู่นั้นสูญหายไป เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7471/2556 จำเลยเป็นห้างสรรพสินค้าขายปลีก และขายส่งสินค้าอุปโภคและบริโภค ย่อมต้องให้ความสำคัญด้านบริการต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บริการเกี่ยวกับสถานที่จ่อรถซึ่งนับเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจของลูกค้าที่จะเข้าไปซื้อสินค้า หรือใช้บริการอื่น ๆ หรือไม่ แม้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 มาตรา 8 (9) และมาตรา 34 บัญญัติให้จำเลยซึ่งเป็นเจ้าของอาคารต้องจัดให้มีพื้นที่จ่อรถเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ การจราจร แต่จำเลยยังต้องคำนึงและมีหน้าที่ดูแลความปลอดภัยของลูกค้าทั้งในชีวิตและทรัพย์สิน มิใช่ปล่อยให้ลูกค้าระมัดระวังหรือเสี่ยงภัยเอาเอง การที่จำเลยเคยจัดให้มีการแจกบัตรสำหรับรถ ของลูกค้าที่เข้ามาในห้างซึ่งเป็นวิธีการที่ค่อนข้างรัดกุม เพราะหากไม่มีบัตรผ่าน กรณีจะนำรถยนต์ ออกไปจะต้องถูกตรวจสอบโดยพนักงานของจำเลย แต่ขณะเกิดเหตุกลับยกเลิกวิธีการดังกล่าวเสีย โดยใช้กล้องวงจรปิดแทน เป็นเหตุให้คนร้ายสามารถเข้าออกลานจ่อรถห้างฯ ของจำเลยและ โจรกรรมรถได้โดยง่ายยิ่งขึ้น แม้จำเลยจะปิดประกาศว่าจะไม่รับผิดชอบต่อการสูญหายหรือเสียหาย ใด ๆ รวมทั้งการที่ลูกค้าก็ทราบถึงการยกเลิกการแจกบัตรจ่อรถ แต่ยังไม่นำรถเข้ามาจอดก็ตาม ก็เป็น เรื่องข้อกำหนดของจำเลยแต่ฝ่ายเดียวไม่มีผลเป็นการยกเว้นความรับผิดชอบในการทำละเมิดของจำเลย

จากหลักการตามกฎหมายลักษณะละเมิดนี้ในต่างประเทศทั้งสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ และสาธารณรัฐอินเดีย มีความแตกต่างจากของประเทศไทยอย่างชัดเจน ซึ่งไม่มีประเทศไหนใช้ หลักการเรื่องละเมิดมาปรับใช้กับกรณีให้เจ้าของสถานที่จ่อรถเอกชนรับผิดชอบที่จอดอยู่นั้น สูญหายไป เพราะทั้งสหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐอินเดีย จะมีกฎหมายเฉพาะกำหนดเกี่ยวกับ ความรับผิดชอบที่จ่อในสถานที่จ่อรถเอกชนสูญหายไปโดยตรง จึงไม่นำหลักเรื่องละเมิดมา ปรับใช้ และประเทศอังกฤษจะนำหลักในเรื่องสัญญาฝากทรัพย์สินหรือเช่าทรัพย์สินมาใช้เป็นกรณี ๆ ไป แต่อย่างไรก็ตามในส่วนของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ไม่มีบทกฎหมายใดกำหนดให้รับผิดชอบเป็น การละเมิดเลย คงมีเพียงความเห็นของนักกฎหมายของสาธารณรัฐประชาชนจีนเท่านั้นที่ให้ความเห็นไว้ว่าเจ้าของสถานที่จ่อรถเอกชนควรรับผิดชอบตามหลักของสัญญาฝากทรัพย์สิน

จากหลักกฎหมายของประเทศไทยและของต่างประเทศที่ผู้วิจัยวิเคราะห์เปรียบเทียบไว้ข้างต้น จะเห็นได้ว่า เมื่อเกิดเหตุการณ์รณภัยในสถานที่จอดรถเอกชน ประเทศไทยกับประเทศอังกฤษยังมีหลักกฎหมายที่คล้ายกัน เพราะไม่มีกฎหมายที่กำหนดไว้ถึงกรณีดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะ ต้องนำข้อเท็จจริงแต่ละเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นมาปรับเข้ากับข้อกฎหมายเพื่อเยียวยาความเสียหายแก่ผู้เสียหาย แต่ตามกรณีของสหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐอินเดีย จะพบว่ากรณีดังกล่าวทั้งสองประเทศได้มีบทบัญญัติของกฎหมายบัญญัติไว้ถึงกรณีดังกล่าวเป็นการเฉพาะ ทำให้เมื่อเกิดปัญหาขึ้นสามารถนำกฎหมายมาวินิจฉัยถึงความรับผิดชอบในกรณีดังกล่าวได้อย่างชัดเจน และเป็นธรรมแก่ผู้ใช้บริการสถานที่จอดรถนั้นๆ